

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 23.

Indult Bétsből, Pénteken, Mártzius' 19-dikén, 1830.

B é t s.

Az Austriai Ts. K. egyesült Udvari Cancellaria, minekutánna Fő Tiszt. Paulini András Úr halála által a' Morva Országi és Sléziai Augsburgi Conf. tartó Evangelica Ekklézsiákra ügyelő Superintendensi hivatal megüresült, Fő Tiszt. Lumnitz er János György Urat, Lötsei születésű Hazánkfiát, Brünni Evang. Predikátort és Esperestet méltóztatott Superintendensnek kinevezni.

A' tegnapi Bétsi Újságban a' 9 dik Lajtromba adatott ki azon pénzbeli segedelmeknek, mellyek a' vízáradás által megkárosodott szegény sorsú Bétsi lakosok számára a' Ts. K. Bízosságnak általadattak. Ennek summája 5969 for. megy Conv. P.

A' tegnapi Bétsi Újság a' 10-dik Lajstromát közli az ugyan e' végre bé nyújtott pénzbeli segedelmeknek; mellyeknek summája 8337 f. 50 kr. megy.

Marianna Ts. K. Fő Hertzeg Aszszony adatott által 500 for. C. p.

Ő Kir. Magassága a' Luccai Hertzeg, most itt Bétsben mulatván, 1600 Conv. for. adatott által, a' vízáradás által inség-re jutott szegény lakosok felségállítására.

Az Udvari Theátromban a' Burgnál Mártz. 11-dikén a' bévétel ugyan e' végre fordított, és ez a' jövedelem 4159 for. 50 kr. ment Conv. P.

Egynehány itt lakó Israeliták, kik Török jobbágyok, adtak 257 f. 50 kr.

Frantzia Ország.

Páris Febr. 7-dikén. A' Követek Házának Mart. 6-diki Ülésében megesett a' négy Vice-Elölülőknek elválasztása. Kik is ezek: Dupin az öregbik, Bordeaux, Cambon, és Martignac Urak. — Hétfőn Mart. 8-dikán a' Titkoknokoknak kinevezése fogja a' Házat foglalatoskodtatni.

Labbey de Pompieres Úrnak, mint a' Ház ideiglenes Elölülőjének Mart. 6-kán estvéli 8 órákor szerentséje volt az Elölülőségre kiválasztott öt Candidatusoknak neveit Ő Fgének a' Királynak általnyujtani. A' közönséges vélekedés szerént, a' Király választása Royer-Collard Úrra fog esni. — Megjegyzésre méltó a' mostani Parlamentről, hogy benne a' jobb Oldal példa nélkül erőtlen (d. M. K. 22-dik Szám, 171 old.) sem a' kilentz Bureauknak Elölülői között, sem az Elölülőségre választott öt Candidatusok között, sem a' Vice-Elölülők között nintsen tsak egy is, a' ki a' jobb Oldalról való volna. —

Constant Benjamin Úr az Üléséken nem jelenhet meg, mivel több napok olta terhés betegen fekszik. —

Páris Febr. 8 dikán. Kit nevez ki a' Király a' Követek Házának Elölülőjévé, a' feltett öt Candidatusok közzül — még nintsen tudva. Ez a' késedelme-

zés a' kinevezésben , sok féle elmélkedésekre ad alkalmatosságot.

A' *Drapeau blanc* nevű (Anti-liberalis) Journalnak Kiadója Guibal Úr, tegnapelőtti levelének egy tizikkelyjéért törvénybe idéztetett. Azon tizikkelyben azt tanátsolja a' *Drapeau blanc*, hogy a' mostani környüllások között mulhatatlanul szükséges a' Követek Házát széljel oszlatni, és a' Megyékkel új Követeket választatni, elébb mindazáltal a' Választó-törvényt (egy Kir. Rendelés által) megváltoztatván. A' vád, melly elől magát Guibal Úrnak a' törvényszék előtt menteni kell, így vagyontévé: hogy a' Követek Házának constitutionalis tekintetét és hatalmát az említett tizikkelyben ellenségesen megtámadta.

Szász-Koburgi Hertzeg Leopold a' napokban Párisba várattatik.

Generalis Barradas, a' ki most Párisban vagyont, a' *Quotidienne* Kiadójához a' következő levelet küldé: „Páris Febr. 24 kén 1850. Uram! Mély fájdalommal hallottam Párisba jövetelemmel, hogy az Úr Journaljában az én Capitulationnak oka a' legilletlenebb árulásnak tulajdonítatott, azzal a' hozzáttétellel, hogy én Új-Orleansba azért mentem, hogy ott semmirekellőségemnek jutalmát elvégyem. Nem tudom mi indíthatta az Urat, e' vádnak elhíntegetésére egy olyan Tiszt ellen, a' kinek önnhaszonleséstől tisztaságát még ellenségei is megesmerték, a' ki Fejedelmének szolgálatjában 14-szer hajózta keresztül az Oceánt, és a' kinek minden vagyona nem egyébben, mint ditsőséges sebhelyekben és szeplőtelen névben áll. Az én Capitulationnak okát, ha külföldben is már az egész Világ nem tudná: könnyű lenne nékem megbizonyítani, hogy én, ellenségeimet mindenütt,

a' hol vélek találkoztam, megvertem, egész Artilleriájokat elvettem, noha ök 10szerte számosabbak valának nálam; és hogy én tsak akkor léptem Capitulationra, midőn már semmi más menedék nem volt, és minekutánna már, a' legrettenetesebb három gonoszokkal, az éhséggel, a' döngnyavalyával, és az Elementumoknak dühösségével, sokáig hartzoltam. Abban a' pillantásban, mellyben az Alku-szegődés készült, katonáim közzül 1,200-an betegen feküdtek az Ispotályokban, a' hol, nem lévén Orvos és Orvosi szerek, gyógyulásokat nem találhatták; tsak 600 emberem volt még szolgálni bíró, de a' nagy Strapatziák miatt ezek is megerőtlenedve. — 'S kotzkára kellett volna e' már tennem ezeknek a' Vitézeknek életét is, egy makats és haszontalan ellent állás által? Nemde inkább szerentsének kell tartanom, hogy egy ilyen nyereséges Capitulationt nyerhettem, mellyet az ellenség bizonyosan nem adott volna, ha állapotunkat tudta volna? Az én utazásom Új-Orleánsba, annak a' (Tampicoban tartatott) Hadi tanátsnak következtében történt, mellyben elvégeztetett, hogy én az Expedition maradványinak megszabadítására menjek Új-Orleánsba, mint Tampicohoz legközelebbeső városba, hajókat szerezni, mellyek katonáimat Havannába elszállíthassák. — Az itt mondottaknak hivatalos bizonyosságai kezeimben vannak, annálfogva ellenségeimet, ha ellenemre felelnének, könnyű lészen nékem megszégyeníteni. Az a' Royalistalélek, melly az Úr Journaljában Uralkodik, nem hágy felőle kételkedni, hogy az Úr sajnálni fogja azoknak a' hírcélseknek felvételét, mellyek egy — az Úrral egy gondolkozású Tisztnek, a' kinek Királyához való hívsége eleitől fogva határtalan volt, és a' ki kész annak új bizonyosságait adni, betsületét Compro-

mittálhatják vala. Fogadja el az Ur 'sa't. (alá írás) Isidoro Barradas.“

Páris Mártz. 9-dikén. A' Fő Rendek Házának Mártz. 8-ki Ülésében Gróf Simeon, mint Referense annak a' Biztosságnak, melly a' Válasz Felírásnak megkészítésére kinevezetett, bényújtotta a' Biztosság munkáját, melly midőn közönségesen felolvastatnék, a' jelen lévő 226 Szavazók által, tsekély változtatásokkal, jóvá hagyattatott és egy akarrattal elfogadtatott. — Ennekutánna ki nevezteték egy nagy Küldöttség, melly a' Felírást a' Királynak elvigye.

A' Követek Házának Elölülőjévé a' Király Royer-Collard Urat nevezte ki. — A' Mart. 8 diki Ülésben a' Ház, Titoknokokat választott magának. — Royer-Collard Ur a' holnap i Ülésben fog bé iktattatni az Elölülői székbe.

A' Toulousei Journal azt beszél-li, hogy a' Algíri Deynél az Artilleriának Vezére, egy Frantzia tiszt Raoul nevű, hajdan fő tisztje a' Frantzia Artilleriának, a' ki Napoleonnal Elbában volt, és későbbben némelly Politikai perek miatt Frantzia Országot kéntelen volt elhagyni.

N a g y B r i t a n n i a.

London Márt. 6-dikán. Az Alsó Háznak Márt. 5-diki Ülésében újra előjött az East-Redfordi kérdés, és tanátsoltatott, hogy a' Választó-jus, mellyet ez a' falu elvesztett, Birminghamnak adattassék. De a' javallás 153 voksal 119 ellen felretétetett.

A' Kelet India kereskedésének (Chinával) megvizsgálására ki nevezett Parlamenti Biztosság elkezdette vizsgálódásait. Több férjfiak, kik a' Kelet Indiai dolgoknak hogyan állását esmérük kihallgattattak. Sok megjegyzésre méltó dolgok jönnek ez alkalmatosságra. Az első,

a' kit kihallgattak, Marjoribanks Ur volt, a' Cantoni Factoreynak tagja, a' ki a' Chinával való kereskedésről sok-szoros felvilágosítást tud adni. A' Hong név alatt esmeretes Chinai Kereskedők, kik által foly az egész kereskedés, számszerént tsak heten vagynak. Ha ezek nem volnának, a' kereskedés igen rosszszúl menne, minthogy a' Chinai nép nem barátja a' kalmárkodásnak. Ezek a' hét Hong-Kereskedők szerzik-össze a' birodalomból a' Theát a' Külföldi vevők számára. A' fekete Theát egyedül veszi a' Kompania, de a' zöld theát az Amérikiak is vásárolják, ők a' Kompánia vetelkedői. De az utóbbi esztendőben igen leszallott az Amériki Kereskedés, nevezetesen 1828-ban, a' mikor Decemberben ő (Marjoribanks) Cantonból eljött, egész esztendő alatt tsak 12 Amériki hajó kereste meg Chinát. Az Amérikiak általjában vesztességgel üzük a' Kereskedést. Magok a' Chinaiak is idegenkednek tőlök. Ha u-qu a, egy a' legelső Hong-kereskedők közzül, néki (Marjoribanks Urnak) beszéllette, hogy az Amérikiakkal való kereskedésben nintsen haszon, azért hagynak fel véle a' Hongok, ő is azért hagyta el őket. A' Kelet Indiai Kompania az, egyedül, a' mellynek meg van engedve, hogy a' Khinai Igazgatósékhöz Khinai nyelven Előterjesztéseket adhasson. Az Anglus Factoreynak sok tagjai (Cantonban) igen jól tudnak Chinusul, névszerént Dr Morrison éppen olyan folyvást beszéll Chinusul, mint Anglusul. A' Kelet Indiai Kompania igen munkás a' Chinai nyelv esméretének terjesztésében, és a' Dr. Morrison Chinai Szótárjának nyomtatására legalább is költött 12,000 f. st. Ezt a' Szótárt Japánban is igen szeretik és veszik, mert a' Japániak ugyanazon betűkkel írának, noha nyelvek különbözik a' Chinaitól.

Morrison jámbor tüzes munkás és fáradhatatlan férjfiu; Chinába küldetésének tzéljából (a' Tértítésből) nem leve ugyan semmi, de azért mindenektől, a' kik esmérük nagyra betsültetik. — Az Elökölő Chinaiak a' Factoryba sokszor eljönnek, és a' Kompania tisztjei a' Vice Királyt meglátogatják; de az ilyen alkalmatosságokkal nem lehet hivatalbeli dolgokról beszélni, mert azt a' Chinaiak illetlennek tartják. A' Vice Király fia egyszer egy Anglus Hajón megvendégtetett. — A' száraz Kereskedésnek fő ága az Opium, melly közép Ásiából mintegy 14 milliion Dollarnyi mégyen bé esztendőnként Chinába. A' Chinai portékákért az Anglusok' g y a p j ű - s ű - v e d é k e k e t adnak. A' Kelet Indiai Kompania petsétjének olyan tekintete van, hogy a' Posztó-tsomók a' Kompania petsétjével bontatlan mennek a' birodalomnak legszélsőbb határáig. 's a' t. — A' másik, a' ki kihalgattatott, Davies Úr (esmeretes többfordításai által Chinai nyelvből) a' ki 17 esztendeig lakott Chinában, a' Chinaiaknak szokásait, erköltséit igen jól esmeri és a' bizodalomnak belsejébe több száz mértföldekre bé utazott. Hísérője volt ő Lord Amherstnek is Követ korában. Ő is azt állítja, a' mint Marjoribanks Úr, hogy a' Chinaiak nem kedvellik a' kereskedést, noha az Igazgatószék által látja annak fontosságát. A' mi annyival tsudálatosabb, mivel egyébaránt a' pénz Chinában is, mint Európában, betsületet és rangot ad. Ő (Davies) nem egyszer kétszer látta, Lord Amherst Követsége alkalmatosságával a' legelső Mandarinokat a' Vice Király palotájában, a' kiket későbbben estve ott talált a' multságokban, mellyeket a' Hong Kereskedők adtak. Ezek közzül némelylek nagyon gazdagok. Hau-qua példánakokaért roppant kintsel bír. Az Ameri-

kaiak Kereskedése Chinával, igen kitsin az Anglusokéhoz képest. Az Amérikából Chinába menő portékák betse nem nagyobb 300,000 Dollárnál, az Angoly műveké ellenben, mellyek évenként Chinába mennek, 800,000 f. sterlinget téssen. A' posztót a' Hong-kereskedők veszik meg és Thehát adnak érte. A' posztó árrát Taél szerént betsülik meg; ez egy képzelt pénz, de a' mellynek a' folyamata állandó 6 Sh. 8 Pence (mintegy 3 f. ezüstben). A' tiszta ezüstöt (Sei-tsi) nem veszik el a' Chinaiak. A' posztó-félén kívül nehéz eladni más Brittus műveket, minthogy a' Chinaiak nagyon ragaszkodnak régi szokásaikhoz. Egyedül a' fejer Tzitz (Kattin) kél el, minthogy azt minden féle színre megfesthetik. — Egyébaránt a' Chinaiak igen irígyen nézik az Anglusoknak hatalmasodását Indiában, Nipálban, Avában és a' vélek határos tartományokban. A' Birman háború alatt, egy Chinai Generalis közel a' határhoz állott egy táborral. A' Chinai Birodalom Statistikájából rendkívül keveset tudhatni, és azokra a' tudósításokra, mellyek róla írva vagynak, igen keveset lehet építeni. 's a' t.

W a t e r f o r d b a n I r l á n d i á b a n M á r t . 1 n a p j á n P a r l a m e n t i K é p v i s e l ő v é v á l a s z t a t o t t L o r d B e r e s f o r d 438 v o k s a l . A' v e t é l k e d ő j e n e k B a r r o n Ú r n a k (a' K a t h o l i k u s C a n d i d a t u s n a k) 309 v o k s a v o l t .

O r o s z O r s z á g .

P é t e r v á r a , F e b r . 27 - k é n . A' T s á s z á r i t é l i P a l o t á b a n F e b r . 25 - k á n , a' d i t s ő s é g e s e n v é g z e l t t ö r ö k h á b o r ú b ó l v i s z s z a é r k e z e t t G e n e r á l i s o k n a k é s H a d i t i s z t e k n e k n a g y T s á s z á r i e b é d a d a t t a t o t t , m e l l y r e a' F ő v á r o s b a n j e l e n l é v ő H a d i t i s z t e k e n k i v ű l a' H o n n y i é s K ű l f ö l d i D i p l o m a t i k u s o k i s m e g h í v a v a l á n a k . A'

Sz. György Szálában és a Fejér szálában 700 személyre volt asztal terítve. Az első Szálában, szemközt a Thronussal, terített asztal Ö Fgének a' Tsászárnak, a' Tsászárnénak, Mihály Paulovits Nagy Hertzegeknek, Albert és Sándor Burkus Kir. Hertzegeknek, és Sándor és Ernest Württembergi Hertzegeknek. Itt ültek azon kívül: Wolkonski Hertzegné, Orloff Grófné, Modene Grófné, Urussow Hertzegné, Baranovné Aszszony, a' Frantzia, Dániai, Hannoverai és Burkus Kir. Követek, Gener. Báró Müffling, Gener. Gróf Tolstói, a' Tsászári Házának Ministere Hg Wolkonski; Gróf Langeron, Wassiltsikoff Preradovits, és Hg Trubetzkoi Generalisok; Finantz Minister Gróf Cancrin, Vice Cancellarius Gróf Nesselrode, Fő Udvari Marsal Nariskin, Fő Tzerimonia mester Gróf Potocki, Fő Gyontató Pap Mosovski, Gróf Matusevits, Senator Borosdin, több Generalisok, és néhány Austriai, Frantzia, és Burkus szolgálatban lévő Tisztek. Előtte ennek a' nagy asztalnak, két sorban állottak 8 asztalok a' háza jött Gárda-Regementek tisztjeinek számára. A' Fejér Szálában 7 asztaloknál ültek a' Finnlandiai Gárdának, a' Testőrző Dragonosoknak, Uhlanusoknak, Huszároknak, Vadászoknak, Kozákoknak, Krimiai Tatároknak's a' t. tisztjeik. — Az ebéd alatt, a' Portrait-Szálából hadi mu'sika zengedezett. Az ebéd vége felé boldoggá tette a' Tsászár a' jelenlévő Vitézeket, és ő benne a' győzedelmekhez szokott egész Orosz tábornok, poharat iván „Az Orosz Ország Vitéz katonáinak jó egészségéért!” — Annakutána Mihály Nagy Hertzeg ivott poharat Ö Felsegének a' Tsászárnak egészségéért. —

Generalis Hg Bebutoff kinevezett Fő Vezérré Örmény Országba. —

Tiflis, Febr. 4-kén. Persiai Hg Chosrev-Mirza, minelutána bagásiájának elkésése miatt három hetelig itt mulatott, Jan. 31-kén útját tovább folytatni elkezdette. Generalis Rennenkampf, mint kísérő, együtt utazik Ö Kir. Hertzegségével a' határszélig, a' hová az Atyja Abbas Mirza eleibe fog jöni, a' ki, a' mint halljuk viszontlátása után nagyon óhajtozik, és Kurdest faluban (az Araxes vize mellett) várja, hogy minél előbb láthassa.

Erzerumban Dec. 16-dikán nagy tűz volt. A' tűz a' Szeraszkir Házában ütött ki egy régi és roszzúl rakott kéményen. Minthogy az útszak ebben a' Városban igen keskenyek, és a' háznak felsőbb emeletei tsupa fából vannak készítve, a' tűz irtóztató gyorsasággal terjedt; és az egész város könnyen prédájává lehetett volna a' lángoknak, ha az Orosz katonák nem lettek volna. De minthogy itt Vízipuskák vagy tűzoltó eszközök nintsenek, lehet képzelni, milyen nehézséggel kellett katonáinknak, a' már erőre kapott tűznek megoltásában küzdeni. Az Ásiaiak bámulva nézték azt az eleven gyorsaságot, és rendet, mellyel az Oroszok dolgoztak; meg is vallják az Erzerumiak, hogy Városoknak megtartását egyedül az Orosz katonaságnak köszönhetik.

Bárá Humboldt Sándor Úr, az Ural és Altai Hegek bányáiból ki kerülő nemes-értzeknek mennyiségéről a' következő tudósításokat közli: „Az Orosz birodalom, hivatalos tanüvevek szerént, 22,000 Márk aranyat és mintegy 77,000 Márk ezüstöt kap bányáiból esztendőnként. Nevezetesen 1828-ban kikerült a' bányákból:

- 1) Aranyban 518 Pud=21,256 Koloniai M.
- 2) Ezüstben 1095 Pud = 76,498 Márk
- 3) Platinában 94 Pud = 6,570 Márk.

É' szerént a' bányá mívelésből, esztendő alatt, bėjött Arany tészen 4,896,000 Burkus tallért, az Ezüst 1,071,000 tallért; öszveséggel 5,967,000 tallért.

Maga az Ural Hegye 1814-től 1828-ig 1551 Pud az az 108,553 Márk nemes érzet adott, mellynek betse, pénzben 25,881,000 Tallér. Most közelébb 1829-ben; az elsőbb hat hónapok alatt, az Urali Bányákból kikerült 1) Aranyban, 142 Pud és 2 font 2) -Elatinában, 43 Pud és 31 font.

B e l g a O r s z á g.

A' Scheveningeni tengerpartnál Febr. 20-kán egy, soha nem látott dűtső jelenés adta elő magát. Az azelőtti napokon a' tenger habjai rettenetes nagyságú jégdarabokat hajtottak és halmoztak fel a' partszélére. A' magasan feltölt jéggát meszsze elnyult, Katvyk-tól fogva egészen addig, a' hol a' Maas vize a' tengerbe ömlik, és olly magosan felemelkedett, hogy az Ocean vizét sehonnan a' partról látni nem lehetett. Febr. 20-dikán reggeli 10 órakor elkezdett viaskodni a' tenger hullámja ezzel az új nemű gáttal. A' habok olly dühösen tsapkodták a' jég torlást, hogy az emberek eleinte tengeri ütközetről gondolkoznának, mivel úgy tetszett, mintha valami siket, távolról jövő ágyu dörgést hallanának. A' habok megkettőztetett erővel verték az akadályt, iszonyú nagyságú jég darabokat felvetettek a' levegőbe, mellyek közzül némelleyek a' fővényre estek le a' parton kívül. A' tengerzajjának ereje olly nagy volt, hogy körülbelől más fél óra alatt minden jéghegyeket, alólról kimosván, öszve tört zúzott és eltakarított, úgy hogy délutanni 2 óra tájban a' tengerpart tiszta és szabad volt.

Bataviából Oct. 17-kéről levelek jöt-

tek Amsterdámba. A' felzendült honnyakkal való háborút (Java szigetében) a' Kormányszék mind ez ideig nem tudta letsendesíteni. A' pártosok feje Diépo-Negoro seregével együtt a' Progo és Bogomonto vizek között táborozik. — Vagyon azonban reménysége a' Kormányzéknek, hogy a' békességet valahára Bataviának megszerezheti. A' nép bele unt a' hadakozásba, és sok helyen önként viszzatér az engedelmességre. A' Pártos vezérnek Diépo-Negoronak két testvérjei, és több alvezérek, alája vetették magokat a' Belga Kir. Kormányzéknek. Ez 20,000 piaszternyi jutalmat tett fel a' Diépo-Negoro fejére. — A' hazájok függetlenségéért küzdő férjfiakat, 's az ellenséget illyen módon akarni meggyőzni — kevés nagy lelkűségre mutat.

Brüsselben Márt. 2-dikán, Potter Lajos, a' ki bizonyos Politikai vétéségéért eddig is rabságban ült, Tielemans Ferentz Referendarius a' Külső Ministeriumnál, Cochi-Mommens az Alföldi Couriernak Kadója, Barthels a' Catholique Kiadója, Stracten a' Belge Kiadója, Nepe a' Vaderlander Kiadója — mind hatan, mint pártos zendítők per alá fogattattak. (Vesd egybe M. K. 18 Szám.)

A m é r i k a.

Buenos-ayres Dec. 14-kén 1829. Ez előtt esztendővel, Dec. 1 napján 1828 a' Gener. Lavalle Revolutioja megosztalatta a' törvényhozó testet; a' diadalmas ellenkező Fél Dec. 1 napján 1829 ugyan azt viszza állította. A' közben eltöli esztendő egyik legvéresebb részét tészi ezen ifjú Status Históriájának; annak következéseit még a' jövő Nemzetség is fogja sinleni. De a' zivatarnak, melly az új Köztársaságnak gyenge Épületjét fundamentomában megrázkodtatta, most

már vége van, és a törvényhez 's a Constitutionalis rendhez való vissza téres-
sel újra fellép Buenos-Ayres a szabad
Státusoknak sorába. Keservesen megla-
kolt a jó útról való eltéréseért; de ez
a fájdalmas tapasztalás, meglehet, jó
gyümölcsöket fog teremni. — A vissza
állított Répviselei Gyűlésnek legelső lé-
pése a volt, hogy Fő tiszviselőt válasz-
szon. A választás, szinte közönséges egy-
akarattal, Don Rosasra esett, a ki
barátjának D Oregonak (a ki Lavalle
olly gyalázatosan megöletett) halála
után a Lavalle ellen felzendült fegy-
veres Oppositionnak vezére volt, és a
tsatamezőt diadalmasan megnyerte. Ő vá-
lasztatott Kormányozójává a tartomány-
nak, és ez a választás, győzedelmének
gyümölte. Hogy Rosas egy a leggaz-
dagabb, és tekintetesebb Polgárjai köz-
zül hazájának, az kétségen kívül van.
De hogy valjon ő-e a legérdemesebb
férjfiú az első Hivatalra, a már más
kérdés, mellynek megfejtését a jöven-
dőtől várhatni. Apjának marha-nyájjai
között nevekdvén fel, sem neveltetése sem
pallérozódása nintsen; de ebéli fogyat-
kozását kipótolja néminémüképpen a je-
les természeti ész, mellyel bír, és az a
magával egyezés, melly neki tulajdona
mind a gondolkozásban, mind a tselek-
vésben. Ministereinek választása újabb
bizonyoságot tézen e részben róla, vala-
mint arról is, hogy neki eltökélt szán-
déka ditséretesen uralkodni és magát
mindenben a Constitutioniótól kiszabott si-
nor mértékhez tartani. A' belső Minister
a munkás és egyenes szívű Dom Gui-
do, a' Finantz Minister a tapasztalt
ügyességű Don Garcia, mind ketten
megmaradtak hivatalaikban; ellenben
a Hadi Minister, egy kétséges hírben
álló ember elbotsáttatott, és helyébe
Rosas Gen. Balcarce Urat választot-

ta, a ki ezen hivatalt már egyszer, Dor-
rego alatt, nagy meglegedésére minde-
neknek viselte. Rosas Kormányozó
kértelen a hivatalos dolgoknak vitélét,
mellyhez tellyességgel nem ért, Minis-
tereire bízni. Szerentse azért az Ország-
ra nézve, hogy maga mellé olyan férj-
fiakat választott, a kik a' mostani kör-
nyüállások között kétszeres terhü hi-
vatalaiknak megfelelhetnek. Ezen választás-
tásnak hihetően sok Európai Kereskedő
Házak fognak örvideni. Mert, a' mint
számítgatják, a' közelebbi 4 esztendő-
nek lefolyta alatt 20 milliom Piasternyi
(50 milliom forintnyi) Európai Töke-
pénz feneklett meg úgy szólván, Bue-
nos-ayresben a' pénz-folyamatnak meg-
aljasodása miatt, mellyet most tsupán
rendkívül való veszteséggel volna lehet-
séges Európába által vinni. Így pedig,
reményleni lehet, hogy hólts Igazgatás
alatt, melly az Orzágnak segedelem for-
rásait felkeresni és használni tudja, a'
Hitel ismét felemelkedik és akkor osztán
a' tengertüli Hitelezőknek alkalmatossá-
gok leszen Tökéiket veszteség nélkül
(legalább nagy veszteség nélkül) ismét
megkapni.

N é m e t O r s z á g.

A' Nassaui Hertzegségben Márt. 2-
dikán a' Rendeknek Gyűlése megnyitta-
tott. — A' Hannoverai Királyságban az
Ország jövedelme a' közelebbi Száma-
dó esztendőben, az az Jul. 1-ső napjá-
tól 1828, Jul. 1-ső napjáig 1829 — volt:
3,640,199 Tallér, és így 80,000 tallér-
ral több, mint a' mennyire előre szá-
míttatott.

A' Bavariai Király, a' ki most egés-
ségének tellyes vissza állítására Olasz
Országba utazik, mulatását darab ideig
Ischia Szigetében fogja venni. Ennek

a' Szigetnek igen kellemetes és egészséges Eghajlatja vagyon, és a' tengerpart-hoz közel esik. — A' vízáradások sok helyeken Német Országban, iszonyú károkat tettek. A' Bremai Újságnak fele része tellyes ilyen szomorító tudósításokkal a' víz árja alá temetett környékről.

Könyv-esmertetés.

Tanátsolatok a' Magyar Országgi Mezei Gazdák számára. Szerkeztetett Balásházy János által. Sárospatakon 1829. lap. 255.

E' jeles kis Munkának születésére az a' nemes Jutalomtétel szolgáltatott alkalmatosságot, mellyet Tek. Dercsényi Pál Úr 100 aranyokban feltett annak az Irónak, ki a' Mezei gazdaságnak Hazánkban tzelarányosabb, értelmesebb és gondosabb üzése modjáról, legjobb munkát készít, melly főképpen a' kisebb birtokosoknak és gazdaságbeli tiszteteknek használjon. — Az Egész V Szakaszokra oszlik, mellyek közzül az első, elvezeti az Olvasót azon szempont-ra, mellyről a' Szerző kívánja munkáját nézetni és ítéltetni; a' második átaljában a' Míveltségről, és annak okairól értekezik, miért hogy Hazánk abban hátramaradott; a' harmadik, elebb röviden előterjesztvén, mit értsen a' Szerző az alatt; hogy a' gazdaságbeli dolgokban szükséges előmenni — megnevezi, mik légyenek ezen előmenetelnek közelébbi két nagy akadályai; az egyik,

fekszik a' földekben, mellyeket a' mostani környülállások között, a' kisebb birtokiak nem művelhetnek esméretkekhez képpest, hanem úgy, a' mint a' Helynek szokása hozza magával; a' másik, vagyon magokban a' földmívelőkben, kik (átaljában vévén a' gazdálkodó Közönséget) intellectualis tekintetben hátra vannak. Orvosságot ajánl ezek ellen a' Commassatiokról tett figyelmet érdemlő javallataiban, és a' gazdaságos felvilágosodásnak előmozdítására alkotandó Intézeteknek igen helyes és bölts tanátslásában. A' negyedikben a' gazdaságos előmenetelnek távolabbi akadályai fejtegettetnek, és végre az Ötödikben előadatik, mitsoda következeseket lehetne várni, ha e' javallatok és tanátsolatok elfogadtatnának. — Az olyan munkák, mellyekben valamelly Országos hátramaradásnak okai gondosan nyomoztatnak, és orvosságai tanátsoltatnak, minden Nemzeteknél méltó betsben és ditséretben állanak. Az ilyen nemű Munkákra Hazánk nagy szükségé vagyon.

A' pénz folyamat Mártzius 20-dikén;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	1031/16
Az 1820-béli sorsosok,	184
Az 1821-béli hasonlók,	140 1/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 65 1/2 for. keltek, mind Conv.	
A' Bank-Aktziák keltek 1340 1/10 for. ton, Conv. Pénzben.	

A' mai postával küldjük Trentsin Vármegye Mappáját tisztelt Olvasóink közzül Azoknak, kik Újságaikat a' Bánhalmi, Egri, Kardszagi, Kassai, Miskóltzi, Tállyai, Tokaji, és S. A. Újhelyi Tsomókban vagy külön magánosan veszik, posta petsét alatt.

Szerkesztető és Kiadó Márton J ó's ef, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal (Obere Bäcker-Strasse Nro 752.)